

תודה לאל \ זאב נחמה

תודה לאל שאין בי נקמה
תודה לאל שרוע לא שוכן בי
תודה שלא הילכו עלי אימה
ואם עשיתי רע אני חוזר בי.

תודה לאל שיש בי רצונות
לבנות עולם שטוב יותר לחיות בו
לדאוג לילד רך ולקוות
שאף אחד אף פעם לא יפגע בו.

לא נוטר טינה לאיש אחר
(הוא מגייס את כל כוחות האהבה)
יש בי נשמה בלי צל של נקמה
לחיים יפים על פני האדמה.

תודה לאל שלי נתן אותך
אהבתך תשמור עלי ועל ביתנו
ויחד נלכד ולא נשכח
לדאוג גם לדורות שאחרינו.

זמן עובר והגלגל חוזר
המלחמות הורסות כאן כל חלקה טובה
תנו לאהבה להחיות את התקווה
לחיים יפים על פני האדמה.

גיליון מס. 2692 * כ"ג חשוון תשפ"ב * 29 באוקטובר 2021
כפר הנשיא * עלון פנימי

עורכת: שושנה שרקי sachlav@outlook.com

על דא ועל הא / מעט: תמר וולכין

• לטייל עם ותיקי הגליל:

אחד הארגונים המצטיינים באזורנו הוא עמותת ותיקי הגליל. פעמים רבות במדור הזה, שיבחתי את העמותה ואת פעילותה.

הפעם היה זה אחד מהטיולים שהעמותה מארגנת. נסענו, 200 איש מכל קיבוצי האיזור, בארבעה אוטובוסים לשלושה ימים באזור ירושלים. מלון מעולה, אוכל מצויין, ובעיקר הגענו למקומות שבהם לא הייתי מעולם, או לא הייתי מזמן, בסביבת ירושלים.

כמי שגדלה בירושלים במצור, ובשנים שאחרי מלחמת העצמאות, כאשר, ירושלים הייתה אמנם בירת ישראל, אך מבחינת נגישות ורווחה, ירושלים הייתה הפריפריה של הפריפריה, עכשיו בשנתה ה-74 של המדינה, ירושלים נמצאת במציאות אחרת לחלוטין. עבורי, עדיין, כשאני עוברת מרחוב יפו אל שער שכם, למשל, יש לי תחושה של חציית הרוביקון. אני חולפת על פני הנוטר-דאם, ולא מאמינה שהרכב ממשיך לנסוע ללא מעצור, ללא חומת פח גלי, עמוס באבנים, ומעוטר בגלילי חוט תיל.

רוב האתרים שביקרנו בהם הדהדו עבורי את מלחמת העצמאות. בחאן השיירות בשער הגיא, יש היום מוזיאון אינטראקטיבי, אשר מחיה את הגבורה והשכול של השיירות שפרצו את הדרך לירושלים. והקשר לכפר הנשיא? אחד הגיבורים של המבצעים ושל המוזיאון הוא אליהו סלע ("רעננה") ז"ל, אביה של יעל אשתו של אהרון לוי. "רעננה" היה קצין המבצעים של חטיבת הראל ומהמפקדים הבכירים במלחמה על פריצת הדרך לירושלים.

ביקור בגוש עציון מעלה תערוכת של רגשות. מצד אחד, במרכז המבקרים מוצג סרט מרגש מאד מאד, על כפר עציון, ועל נפילתו, ואני זוכרת, כילדה את נפילת ה"ה, את שיירת נבי דניאל, וגם את נפילת לוחמי כפר עציון, ואת אלה שנלקחו בשבי. מן הצד השני, רואים את הפיתוח העצום באזור, המונה היום קרוב למאה אלף תושבים יהודים, והבנייה נמשכת, והכבישים נסללים. ההדרכה המקומית שמלווה אותנו היא, כמובן, מאד חד צדדית, כולל היחס הכמעט סלחני לשוב בת-עין.

וביום השלישי – הר הרצל ועליו מבנה מונומנטלי שנפתח לאחרונה – היכל הגבורה הלאומי, ובו מונצחים כל חללי צה"ל וכוחות הביטחון.

בכל יום מתקיים בהיכל טקס אזכרה צבאי לחיילים שנפלו באותו תאריך עברי (אלא אם כן החלל אינו יהודי, ואז מציינים את התאריך הלועזי). אנחנו – 200 המטיילים, השתתפנו בטקס, והכמות הפכה לאיכות, כששרנו את התקווה.

זזה על קצה המזלג...

• ובחזרה לכפר הנשיא

המיניבוס מכניס אותנו לקיבוץ, ואנחנו חולפים על פני שלט הכניסה החדש לקיבוץ.

בכל פעם שאני עוברת על פני השלט אני אוהבת אותו יותר. הציור והרכב הצבעים נעימים לעין, אבל עוד יותר נעים לקרוא שהקיבוץ נקרא על שם חיים וייצמן הנשיא הראשון של מדינת ישראל, ושהוא נוסד בשנת 1948 על ידי גרעין של תנועת "הבונים". בהחלט מכובד וראוי.

• ובאותו עניין...

כמעט שלוש שנים מאז שופץ וגדל בית יונתן. כמעט שלוש שנים, שאנחנו, חברי כפר-הנשיא יודעים שקוראים למקום בית יונתן, אנחנו גם זוכרים שהוא נקרא בית יונתן על שם יהונתן בולטר מגרעין המייסדים של כפר הנשיא, אשר נפל במלחמת העצמאות. אבל בין כל השלטים על הקירות ובפתח הבניין אין אף שלט שאומר: "בית יונתן, על שם יונתן בולטר מגרעין המייסדים וכו'..."

כבר כמעט שלוש שנים שאני מחכה להבטחות של גל סער ושל ריטה לתלות שלט על בית יונתן, שזהו השם של הבית הזה!!! אתם מכירים אותי, אני אמשיך לנדנד.

• פגישות עם ההנהלה:

אכן, הגיעה השעה למפגש נוסף עם ההנהלה.

ואמנם, בתכנית יש מפגש, לא במתכונת הרגילה, אלא כמפגש בנושא התב"ע של הקיבוץ. הנושא של התב"ע (תכנית בניין ערים), עלה במפגש האחרון עם ההנהלה, ולכן, אפשר לראות את המפגש הזה כהמשך למפגש הקודם.

בואו לשמוע ולהשמיע. זאת אחת הדרכים הטובות שיש לנו להשפיע על מהלכים בקיבוץ, ובכל מקרה, כדאי לשמוע על דברים ישירות מכלי ראשון ולא מרכילות.

• ליל כל הקדושים:

HALLOEEN? מה לנו ולאירוע זה? החג הזה, שמקורו פגני, נקרא ליל כל הקדושים, בעולם הנוצרי. לכל קדוש יש יום משלו, וליל כל הקדושים הוא החג של כולם. הקדושים האלה, לא היו כל כך קדושים, וודאי לא כלפי עמנו היהודי. הקדושים האלה הסיתו את המאמינים לפגיעה ביהודים, בעיקר באירופה, ובשםם נטבחו המוני בני עמנו.

מילא – אני התרגלתי כבר שחוגגים אצלנו חג שנקרא "סילבסטר", על שמו של אחד "הקדושים" האנטישמיים האלה. אבל מבחינתנו, החג מתקיים ביום שבו אנו מחליפים לוח ישן בלוח חדש, יש סיבה למסיבה, וודאי שלא חייבים לקרוא לזה סילבסטר.

וגם – מי באמת רוצה שהילדים שלו יאכלו הרבה ממתקים? לא מספיקים לנו משלוחי המנות בפורים?

וגם – "ממתק או ברדק"???? מה זה אומר? אם לא אתן ממתקים לילדים, הם יעשו אצלי ברדק???? מקסימום, אתן להם בננה או פרי אחר.

שבת שלום

תמר וולפין

בדיחה אנגלית

אנגלי אמריקני והודי משתתפים בקורס לכתובה באנגלית - ומקבלים משימה לכתוב סיפור קצר עם המילים: Green Pink Yellow.

חוזר האמריקני למחרת ומספר:

Yesterday I drove my pink cadillac to a green football field and ate a yellow banana ...

האנגלי לא מתבלבל ומספר גם הוא:

Yesteday I had a green Tea in a yellow cup and ate a pink cake ...

לבסוף בא תורו של ההודי:

Yesterday I came home and heard the phone green green so I pinked it up and said yellow ....

עַל הַדֶּרֶךְ / הַפִּינָה שֶׁל דּוֹדוֹ

צֶלֶם כהנא בהיכל

1. מהבוקר אני מתחבט כיעקב הנאבק במלאך במעבר היבוק, בסיטואציה הקשה שבה איימן עודה עמד בבית החולים כחומה בצורה בפני איתמר בן גביר ולא נתן לו לעבור. הגבתי על המקרה בקריקטורות ובציור. ועכשיו אני מבקש לנתח את האירוע ניתוח עומק.

2. הקריאה להצלה בשעת מצוקה קיומית קשה ולאחר מכן השמחה על נפילת האויב היא כה אנושית, עד שכאשר היא מתפרצת, היא בוקעת ממעמקים ותהומות בנפש האדם, תהומות שעדיין לא הבשילו להיות לשמחה בזויה לאיד. כאשר המצרים רודפים אחרי בני ישראל החוצים את ים סוף ב"יציאת מצרים" וכמעט משיגים אותם, מצטברת אימה גדולה בעבדים הנמלטים ממכלאות העבדות.

3. האימה הזאת מתפרקת בשירה גדולה, לאחר שהמים מכסים את המצרים על מרכבותיהם וסוסייהם המבעיתים. "אֶז יִשִּׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת לֵה' וַיֹּאמְרוּ לֹא־אֵמַר אֲשִׁירָה לֵה' כִּי גָאֹה גָאֹה, סוֹס וָרֶכֶב רָמָה בְּיָם עָזִי וְזִמְרַת יְהוָה לִי לִישׁוּעָה זֶה אֱלִי וְאַנְהוּ... מִרְכַּבַּת פָּרְעֹה וְחִילֹו יְרַה בְּיָם, וּמִבְּחַר שְׁלִשְׁוֹ טָבְעוּ בְּיָם סוֹף תְּהִמַּת יַם־סוּף בְּמִצְוֹת כְּמוֹ אֲבֹן..."

4. אפשר ממש לראות איך חז"ל מתייציבים משני צדדיו של ים סוף ודורשים את האירוע המסעיר משתי עמדות הכרחיות לקיום האנושי : מצד אחד מדרש המבטא את הרצון האנושי המיידי לנקמה של החלש בחזק ממנו.

"ויקח שש מאות רכב בחור". משל מי היו הבהמות שהיו טוענין המרכבות? אם תאמר משל מצרים היו, והלא כבר נאמר: 'וימת כל מקנה מצרים'. ואם תאמר משל פרעה היו, והלא כבר נאמר: 'הנה יד ה' הויה במקנך אשר בשדה'. ואם תאמר משל ישראל היו, והלא כבר נאמר: 'וגם מקננו ילך עמנו, לא תישאר פרסה'. אלא של מי היו? של הירא את דבר ה' (כלומר מצרים שיראו את השם). נמצינו למדין, המקנה שהניס הירא את דבר ה', הם היו תקלה לישראל. מכאן היה ר' שמעון אומר: טוב שבגויים הרוג; טוב שבנחשים רצץ את מוחו" (מכילתא פרשת בשלח)

5. מצידו השני של הים הציבו חז"ל את המדרש ממסכת סנהדרין "דאמר רבי שמואל בר נחמן אמר רבי יונתן: מאי דכתיב 'ולא קרב זה אל זה כל הלילה?' (ספר שמות, פרק י"ד, פסוק כ), (באותה שעה בקשו מלאכי השרת לומר שירה לפני הקדוש ברוך הוא. אמר להן הקדוש ברוך הוא: מעשה ידי טובעין בים ואתם אומרים שירה לפני".

6. שתי הערות לטובת אלה שעתידיים לשפוך את חמתם על הגויים בסדר פסח הקרוב:

האחת, המקום שממנו דורש רשב"י את המדרש הנורא שלו, הוא מקום שקשה ואולי גם אי אפשר לשפוט אותו. כי כאשר רשב"י אומר "הטוב שבגויים הרוג" מבעד לשפתיים חשוקות, הוא אומר את המשפט כאשר על צווארו מונח מגף של קלגס רומאי. המקום הזה הוא קשה אבל הוא גם מקום שאסור להישאר לכוד בו לאורך זמן.

משום שמי שיתבצר בתוך שנאתו יהפוך במרוצת הזמן להיות מי שהוא שונא. ולכן הציבו חז"ל כתמרור אזהרה על הגדה השנייה את המדרש הקורא לאיזון. זה שמזכיר לשונא שהאויב ההרוג גם הוא מעשה ידי האלוהים, שגם הוא נברא בצלם. וכך אנו ניצלים רגע לפני שאנו נופלים לתוך מלכודת הדבש של השנאה והנקם וטובעים בה בעצמנו.

7. ההערה השנייה קשורה לכך שההקשר/הקונטקסט קובע תמיד את הקונטנט/התוכן.

כאשר חבר הכנסת איתמר בן גביר, שהורשע בשנת 2007 בעבירות של תמיכה בארגון טרור והסתה לגזענות, אומר "הטוב שבגויים הרוג", הוא אומר את אותו המשפט שאמר רשב"י מילה במילה, אך המגף המונח על הצוואר המושפל הוא המגף שלו. ובכך למעשה הופך המשפט להיות משפט הפוך למשפט שאמר רשב"י. למרות שהמילים הן אותן מילים. ולכן כאשר איימן עודה הדף את בן גביר הוא עשה את זה גם בשבילי.

ברירת סדום של אשת לוט

1. כתמיד במזרח התיכון הכל התחיל מסכסוך קטן בין רועים שאברהם ניסה לפתור: ויאמר אברהם אל-לוט, אל-נא תהי מריבה ביני ובינך, ובין רעי ובין רעיך: כי אנשים אחים אנחנו. הלא כל הארץ לפניך, הפרד נא מעלי: אם השמאל ואימנה, ואם הימין ואשמאילה.
2. אברהם נותן ללוט לבחור. לוט נושא עיניו רואה את כיכר הירדן וסדום בליבה והיא נראית בעיניו כגן עדן, ואיך שלא יבחר בסדום?
אחר כך מתברר ללוט מה שהיה כבר ברור לאברהם מלכתחילה. ש"יופי" הוא תכונה מסוכנת מאוד בתנ"ך. ש"יפה" נגמר תמיד לא טוב. ושתפוח סדום אמנם יפה למראה אך תוכו רע ומעוות.
3. אך לאשת לוט כל זה כבר היה מאוחר. בין כה וכה אף אחד לא שאל אותה. והיא הלכה אחר לוט לסדום. ורק כאשר נמלטו מעיר התועבה הגדולה העזה למרוד ולהביט לאן שאסור.

4. אשת לוט

מתי היה הרגע בו
חשתי שאת בחרת
להפך לנציב מלח

האם מאסתי בכל כאשר גברים גברים
עמדו בתור לאגס נערה ועלו עליה
אחד אחרי השני כשהם
צוחקים וקוראים איש אל
רעהו קריאות של עדוד.

האם היה זה כבר הרגע
שבו החלו הפצצות והאש המטרת
לכלות את האנשים המתעללים
ואת חשתי הקלה גדולה
כאשר נסתי מסדום
אחר גבם המתרחק
של לוט ובנותיכם
אל מפלט ההרים הרחוקים.

אבל את כבר קצת במין האנושי
וידעת ביאוש נורא
שדבר לא ישתנה ויום
יבוא והוא ישוב לטנף

בְּחֶשְׁקוֹ הַדּוֹרְסִים כָּל מָקוֹם
אֵלָיו יִגְיעוּ זְכָרָיו גָּסֵי הָרוּם.

"תּוֹדָה אֲבָל לֹא אֱהוּבִי"
לְחֶשֶׁת וְהַפְכָת לֹאֵט אֶת פְּנִיָּה
וְהִבְטָת לֹאֵן שְׁאֵסוּר.

דודו פלמה

אמא של לילי היתה מברכת לה: שהמזל שלך יהיה יותר יפה מהפרצוף שלך.

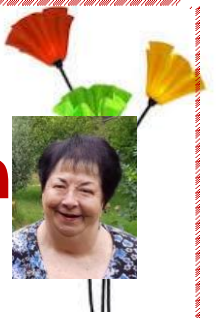
סבתא של יהודית טירן היתה מברכת:
שפח הזבל ומכונת הכביסה שלך יהיו תמיד מלאים בבית שלך.
זה סימן שמשפחה חיה כאן באושר.

אמא שלי היתה אומרת לנו הילדים, כשהיו לנו תלונות על האוכל שהכינה:
אומרים שכשהעכבר שבע, הקמח מר.

		יפה ליאני	29.10
חגית בורשטיין	1.11	ויקטור בן רשף	30.10
דותן חיון		מירב נוי להב	
רונית ברק	3.11	אמה אגם איילון	
סמי אוחיון	4.11	רינה ריבלין	31.10
אמיר ענבר		שירה במנולקר	
שני כהן-נאה		עידו חיון	

משולחן העורכת / שושנה שרקי

כפר של עיוורים.

ישנו סיפור אחד על עלם צעיר שיצא יום אחד עם שלושת חבריו לטיול ארוך. לראות עולם. יום אחד, בעוד ארבעת החברים מטיילים בתוך יער עבות, הרגיש לפתע העלם שהוא לבדו. הוא הביט סביבו שוב ושוב, קרא בשמות חבריו, ולא נענה. כאילו האדמה בלעה אותם.

החיש העלם צעדיו, והחל לחפש את השביל שיוציאו מן היער טרם חשיכה. כך הלך לו והלך בשבילים לא נודעים כשלושה ימים בערך, עד שראה ממול עיניו, כפר קטן. גגות רעפים אדומים, עצי פרי, ואנשים טובים ונעימים קיבלו את פניו בחום. הוא סיפר להם את סיפורו. והוא החליט להישאר ולחיות במחיצתם, כאשר הוא לוקח חלק בעבודות הקשות שבתוך ומחוץ למחנה.

מה שלא סיפרתי הוא, שכל אנשי הכפר כולם היו עיוורים. עיוורים מלידה היו גם בניהם ובני בניהם. אך הם למדו לחיות עם עובדה זו, וזה כמובן לא הפריע להם לתפקד בשום תחום.

עברו כמה שנים העלם אף מצא לו אהבה, עלמה צעירה שהלכותיה נעימים, וכולם היו מאושרים. יום אחד יצא העלם שהיה כבר לאיש צעיר, לטייל באיזור כמנהגו. והנה הוא רואה שבמצוק הסלעים שנמצא בדיוק מעל לכפר שלו, עומד להינתק סלע ענק. כאשר הסלע הזה ינתק וידרדר מטה חושב לו הבחור בליבו הוא יהרוס וימחק את כל הכפר.

נרעש חזר האיש אל הכפר, קרא את תושביו לאסיפה, וסיפר להם את שראה.

"אנחנו חייבים לארוז כל מה שאפשר, ולצאת מיד את המקום הזה, אחרת נשקפת לנו קטסטרופה נוראית. אפשר להעביר את רוב הרכוש תוך ימים ספורים, למקום קרוב..." אמר.

אבל אנשי הכפר לא האמינו לו. הם סירבו לחשוב שכך עלול לקרות להם ולכפרם. הם טענו שהם יודעים טוב יותר, "לא היה כדבר הזה מאז הוקם היישוב שלנו. דורות על דורות חיו כאן אבותינו, ולא קראם שום אסון טבע..."

הבחור בשלו, בטענה שהוא זה שרואה, והם הרי עיוורים.

והם בשלהם, לא היתה כזאת, ולא תהיה.
הוא מזהיר, מסביר מתאר, מתחנן, והם לא רוצים להאמין.

הצטער עד למאוד הבחור הצעיר, ארז את רכושו, לקח את רעייתו עימו ויצא את הכפר.

רק יצא הוא את הכפר, ניתק הסלע מן ההר, התדרדר מטה בכל עצמתו, ומחק את הכפר, כאילו לא היה.

וזוהו הסיפור, המצער, ניתן לומר.

ישנם גם מקרים של עיוורון מתוך הכרה או רצון. אבל בסיפור שלנו הם היו ממש עיוורים, וחבל שכן.

